

EAL TEATAJA 2/2006

EESTI ARHITEKTIDE LIIDU TEABELEHT

EESTI ARHITEKTIDE LIIT

AADDRESS: (juriidiline) Lai tn. 29, Tallinn 10133
(füüsiline) Lai tn. 31, Tallinn 10133

Telefon/faks:

Sekretär Signe Liivaleht: 6117430

Üldfaks: 6117431

Projektijuhid: 6117432; 6117433

Raamatupidaja Anne Kerge: 6117434

Raamatupidaja faks: 6117434

E-post: info@arhliit.ee

signe@arhliit.ee

anne@arhliit.ee

Pangarekvisiidid:

Eesti Ühispank, kood 401, a/a 100 220 117 20004

Kontor (Lai tn. 31) on avatud E-R kell 10-17

EALi eestseisuse koosolekud toimuvad neljapäeviti üle nädala algusega kell 16.30.

EALi esimees: Ülar Mark

EALi aseesimehed:

Margit Mutso, Indrek Allmann

Arhitektuurikonkursside töögrupp:

Illimar Truverk, Martti Preem, Toomas Paaver

Europan: Laila Põdra

EALi sekretär: Signe Liivaleht

EALi raamatupidaja: Anne Kerge

<http://www.arhliit.ee>

EAL-i kontoris on võimalik tutvuda mitmete perioodiliste arhitektuuriväljaannetega (El Croquis, db, Arkitektur, Architectural Review, ark jne), samuti saab informatsiooni toimuvatest arhitektuurivõistlustest, konverentsidest, seminaridest, näitustest.

Soodsalt on võimalik osta arhitektuurialast kirjandust ning uuemaid ajakirja **MAJA, ERA-MU** ja **EHITUSKUNST** numbreid.

Müügil on ka EALi aastanäituse „Eramu 2002-2006“ näituse kataloog hinnaga 150.-kr.

EAL EESTSEISUSES

30. märts 2006

■ Ü. Mark ja P. Epner käisid Veneetsias, et valida välja biennaalil Eestit esindava kuraatorinäituse eksponeerimise koht. Ü. Margi sõnul ei tohiks Eesti väljapanekust mitte mingil juhul kujuneda nõ tuim näitus seinte peal, vaid näitus peaks vaatajat kõnetama ja haarama. Ühe osa Eesti kuraatorinäitusest peaks moodustama ekspositsioon ise, teise osa aga Eesti arhitektuuri aktiivne tutvustamine. Eesti kuraatorinäitusega peaksid kaasnema ümarlaua-vormis vestlused, presentatsioonid jms. Oluliseks tuleb kindlasti pidada ka lobby-tööd eesmärgil võita Eestile tähelepanu ning saada uusi kontakte.

■ Eelnevatel eestseisuse koosolekutel on kritiseeritud detailplaneeringute menetlemise korda, seda eelkõige hägustunud eskiisi mõiste tõlgendamise seoses. M. Sheini ülesandeks jäi kokku koguda ning kirja panna detailplaneeringute menetlemisega seoses eestseisuse liikmetel esile kerkinud probleemid ja nendest olulisema väljatoomine üldistavas kokkuvõttes, mis esitatakse koos vastavate ettepanekutega detailplaneeringu menetlemiskorra muutmiseks Kultuuriministeeriumi arhitektuurikomisjonile läbivaatamiseks. Kuna detailplaneeringu menetlemisega seonduvaid probleeme on hulgaliselt, peetakse vajalikuks delegeerida nõ esmase eelselektiooni tegemine M. Sheinile ja T. Paaverile. Kui on valminud kokkuvõtte detailplaneerin-

gu menetlemisega seonduvatest probleemidest, peetakse vajalikuks korraldada vastavateemaline ümarlaud EALi ja linna esindajate vahel.

■ Eestseisus annab põhimõttelise kooskõlastuse R. Tabri poolt *Standardi 811-HOONE EHTUSPROJEKT* kohta tehtud kommentaare ja ettepanekuid sisaldavale tekstile.

■ EAL saatis 20.12.2005 MKMile kirja, milles tundis muret Kopli raudtee kaubajaamaga seonduva üle. MKMi vastuskirjas EALile selgub muuhulgas, et kavandamisel on Tallinna raudteeümbersõidu projekt. Projekt koosneb vähemalt kolmest osast. Esimeseks etapiks on eeluurimise, mille käigus pakutakse välja neli alternatiivset trassivarianti Paldiski ja Aegviidu vahelisele alale. Pakutud neljast valitakse esimese etapi lõpuks välja üks trassivariant, mis jääb edasise töö aluseks. Teises etapis tehakse ehitusprojekt väljavalitud trassile, tasuvusanalüüs jne. Kolmas etapp oleks raudteeümbersõidu ehitus.

Kirjakohaselt kavandab MKM oma käesoleva aasta tööplaanis ohtlike raudteeveoseid puudutavate küsimustega seotud töö jätkamist.

Eestseisus otsustab saata MKMile kirja ettepanekuga kaasata uue raudteetrassi valimise protsessi ka EALi esindaja. Samas peaks olema välja toodud ka EALi seisukoht, et seni, kuni ei ole võetud vastu otsust uue raudteetrassi asendiplaani suhtes ning enne olemasolevate ohuallikate likvideerimist Kopli kaubajaamast ei tohi kõnesolevasse piirkonda pla-

neerida elamuehitust ega muud suurt hulka inimesi koondavat tegevust. Koopia kirjast otsustatakse saata ka Tallinna LVle, Harju Maavalitsusele, Põhja-Tallinna Valitsusele.

27. aprill 2006

■ 6.-7. oktoobril 2006 Kuressaares toimuvate Kahni päevade projektijuht I. Mald-Villand annab eestseisusele lühiülevaate külaskäigust Ameerikasse, mille eesmärk oli kohtuda L. Kahni sugulastega, leida sponsoreid, luua kontakte jne. Samuti annab I. Mald-Villand ülevaate L. Kahni päevade senini tehtud korraldustööst, esitades ka päevade programmi.

Kahni päevade raames toimuvad järgmised üritused:

Rahvusvaheline arhitektuurikonverents Kuressaare Linnateatris.

Louis Kahni tööde näitus Kuressaare Linnuses.

Filmi "My architect" esmaesitlus Eestis (autoriks L. Kahni poeg Nathaniel Kahn) Kuressaare Linnateatris.

Konverentsi peaesinejad:

Robert McCarter, Florida Ülikooli arhitektuuriprofessor – L. Kahni uusima ja kriitikutel arvates ka temast parima biograafia autor.

Thomas Leslie, Iowa Ülikooli arhitektuuriprofessor – räägib L. Kahni koostööst insener A. Komendandiga ja Kahni enda pakutud tehnilistest lahendustest.

Vilen Künnapu, AB Künnapu & Padrik, TÜ vabade kunstide professor – ettekanne teemal L. Kahni mõjudest Eesti arhi-

tektuuris ja arhitektidele.

Lisaks nimetatutele on plaanis kutsuda Kuressaarde esinema ka maailmamaataabis staararhitekt, kes oleks kas oma loomingus Kahnist mõjutatud või kannaks edasi tema ideid.

Kuressaares eksponeerimisele tulev L. Kahni tööde näitus on Pennsylvania Ülikooli Arhitektuuriarhiivi poolt koostatud näituse "L. I. Kahn 100" kohandatud variant.

Fimi „My architect. Son's journey“ (2003) esilinastub Eestis autori Nathaniel Kahni osavõtul ja temapoolsete kommentaaridega. Filmis jutustab N. Kahn oma isa tundmaõppimisest tema arhitektuuri kaudu.

Registreerimine Kahni päevadele on internetipõhine, loomisel on ka vastav kodulehekülg.

■ EAL saatis Tallinna Linnavalitsusele kirja, milles teatas, et EALile teada olevatel andmetel on valminud Viru keskus oma ehitusmahult suurem kui näeb seda ette vastav detailplaneering. See võib tähendada, et Viru väljaku planeeringuga kavandatud ehitusmahud on juba tänaseks realiseeritud ning antud fakti silmas pidades peaks Tallinna Linnavalitsus kindlasti keelduma andmast ehitusluba Viru hotelli juurdeehituse ehk *Viru Poja* ehitamiseks. Niisugusel juhul saaks avaliku huvi arvesse võtta ilma, et omanikule tuleks kompenseerida kahjud. Kirjas soovis EAL konkreetset vastust küsimusele, kas kaks aastat tagasi valminud Viru Keskuse ehitusmahud, samuti vana Kaubamaja ja Viru keskus ühendav galerii

ning kavandatav *Viru Poeg* üheskoos vastavad kehtivale detailplaneeringule. Ja juhul, kui mahud ei vasta detailplaneeringule, siis kuidas otsustab Tallinna LV antud küsimuses edasi toimida.

Samuti soovis EAL saada teavet selle kohta, kas uus Tallinna Linnavalitsus on vaadanud üle Viru keskus puudutava detailplaneeringu ning teinud sellest järeldused *Viru Poja* projekti võimaliku kehtetuks tunnistamise vajaduse kohta, arvestades avalikkuse suurt survet antud küsimuses. Planeerimisseaduse § 29 järgi tuleb planeeringud üle vaadata hiljemalt 6 kuud pärast kohaliku omavalitsuse volikogude valimisi. Juhul, kui seda pole tehtud, osutub vajalikuks, et Tallinna Linnaplaneerimise Amet analüüsiks Viru väljaku detailplaneeringu elluviimist. EAL edastas ka samateemalise pressiteate.

V. Künnapu, *Viru Poja* projekti üks autoritest, on äärmiselt nõrdsinud, et EAL esitas TLV-le eelpool mainitud järelepärimise ning avaldas ka samasisulise pressiteate. V. Künnapu sõnul koostati Viru väljaku detailplaneering 1997. aastal, sellele eelnes arhitektuurikonkurss, mille tulemusena osutus väljavalituks Künnapu & Padriku projekt. Detailplaneering nägi ette objekti ehitusmahud suurematena, kui olid vastavad mahud konkursi võidutöös.

Eestseisus leiab, et *Viru Poja* puhul ei ole küsimus mitte hoone sobimatus disainis, vaid selles, et hoone maht on liiga suur ning linnaehituslikult antud paika sobimatu. On ilmselge, et linnakontekst aja

jooksul muutub – kas ei vajaks 10 aastat tagasi koostatud detailplaneering koostamist praegusesse linnaruumi. Põhimõtteliselt tuleks kõik koostatud detailplaneeringud perioodiliselt üle vaadata, ja ka kõnesolev detailplaneering vajab põhjalikku analüüsimist. *Viru Poja* kohta otsustatakse küsida seisukohta ka M. Pordi käest. Hetkel probleemiga tegelemine peatatakse, seda seniks, kuni saadakse linnalt vastus EALi järelepärimisele.

■ AB Künnapu & Padrik edastas EALile läbivaatamiseks Harku valda Suurupisse aadressile Kirsi tee 8 projekteeritud eramu lahenduse, soovides saada nimetatud projekti keskkonda sobivuse suhtes EALi-poolset hinnangut.

V. Künnapu tutvustab eestseisusele pildimaterjali abil kõnealust projekti. V. Künnapu sõnul on projekti ideoloogiale tekkinud vastuseis Harku vallaarhitekti Kristiina Oti poolt. Arvamust kõnealuse eramuprojekti keskkonda sobivuse kohta küsis Harku vallavanem ka V. Kaasikult. V. Kaasiku arvamus selle projekti suhtes on positiivne. V. Kaasik rõhutab, et tema arvamust ei tuleks tõlgendada tema isikliku hoiakuna teatavat ideoloogiat kandva arhitektuuri suhtes, vaid pigem arusaamana, et samavõrd, kuivõrd ei ole kasulik kehtestada normideoloogiat, ei tohiks kehtestada ega proklamierida normestetiikat. V. Kaasik on arvamusel, et nimetatud eramu oma väikese mahu ning aheneva vormiga ei tohiks olla vastuolus ümbrusele kehtetatud tingimustega.

Eestseisus nõustub V. Kaasiku arvamusel. Täiendavalt leitakse, et kohalikud omavalitsused võiksid nõu omapäraselt eristuvatele projektidele hinnangu/koostõlõastuse andmiseks moodustada ekspertgrupi. Antud konkreetse projekti puhul ei näe eestseisus esteetilistel kaalutlustel põhjust selle tagasi lükkamiseks. V. Künnapule otsustatakse saata sellekohane vastuskiri.

■ Eesti Ekspressi arhitektuurirubriigi toimetaja K. Paulus, kes osales EALi esindajana Lätis toimunud konkursi *Läti arhitektuuri aastapremia 2005* žüriis, annab eestseisusele illustreeriva pildimaterjali abil sellest konkursist ülevaate.

■ Jüri Ellram (Gonsiori 25-19 korteromanik) saatis EALile avalduse, milles palub toetust mälestusplaadi paigaldamiseks Elmar Lohk'i mälestuseks Gonsiori tn 25 elumaja renoveerimisele võimalikult esialgsel kujul. Teatavasti täitub 15.06.2006 eesti ühe silmapaistvama arhitekti E. Lohki sünnist 105 aastat. E. Lohki elukorter ja arhitektuurbüroo asus tema enda projekteeritud Gonsiori tn. 25 paiknevas korteriühistu elumajas. Mainitud elumaja renoveerimist võimalikult esialgsel kujul taotletakse selleks, et vältida äriilistel eesmärkidel kavandatavat juurdeehitamist põõningukorruse arvel. Gonsiori 25 elamu kuulub arhitektuurimälestisena riikliku kaitse alla.

Eestseisus, vaadanud läbi J. Ellrami avalduse ning tutvunud avaldusele lisatud arhitektuuriajalooliste eritingimustega, toetab majale mälestustahvli paigalda-

mise mõtet. Mis puutub võimalikku põõningukorruse arvel tehtavasse juurdeehitusse, siis tingimusel, et maja välisgäbariite ei muudeta, ei ole põhjust seda keelata. Ka hoone arhitektuuriajaloolised eritingimused ei takista hoonele põõningukorruse arvel juurdeehituse tegemist, seda samuti tingimusel, et hoone säilitatakse olemasolevas mahus. J. Ellramile otsustatakse saata EALi seisukohti väljendav kiri.

■ EALi 85-ndale aastapäevale pühendatud vastuvõtu toimumise kohaks valitakse Vene Draamateatri praegu ehitusjärgus olev väike saal. EALi teenetemedalite üleandmisega peaks kaasnema ka medalisaaja tööd kajastav filmiprogramm. Filmiprogrammi (tasu eest) kokupanijaks (arhiivilõigud ETVst, Foto- ja Filmiarhiivist) otsustatakse määrata keegi EAList. KULKale peetakse vajalikuks teha vastav rahataotlus. Leitakse, et vastuvõtu programmis võiksid kajastuda mh omapärased, humoorikad juhtumid ja seigid, mis arhitektidel projektide tegemise, kooskõlastamise käigus ette on tulnud.

■ T. Tallinn tutvustab eestseisusele arhitektuurikonkursside korraldamise juhendi uut versiooni. Juhendi punkt nr 15 – *Võistlustööde kasutamine* – jääb EALi autoriõiguste töögrupi sõnastada. Siinkohal peetakse vajalikuks konsulteerida Kultuuriministeeriumi juristi T. Sepeliga. Kindlasti tuleb juhendi lõplik versioon saata ka juristile ülevaatamiseks. Enne seda peaks laiendatud töögrupp (T. Tallinn, T. Laigu, T. Paaver, M. Preem,

autoriõiguste töögrupp) selle veel kord üle vaatama. Rõhutatult suunatakse tähelepanu sellele, et arhitektuurikonkursside korraldamise juhend ei tohiks minna vastuollu praegu kehtiva seadusandlusega.

■ Detailplaneeringute menetlemise korraga seoses üleskerkinud probleemide arutamiseks peetakse vajalikuks kokku kutsuda ümarlaud EALi ja linna esindajate vahel. Esmalt tuleks paluda kohalikel omavalitsustel saata EALile igas konkreetse omavalitsuses detailplaneeringute vormistamisele esitatavad nõuded – nendega tutvumise ja nende ühtlustamise eesmärgil. Peale seda, kui on toimunud ümarlaud, tuleb teha KULKale taotlus, et saada rahalisi vahendeid detailplaneeringute menetlemise korra põhjalikuks analüüsimiseks ja ühtlustamiseks. EALi-poolseks kontaktisikuks suhtlemisel kohalike omavalitsustega jääb kõnesolevas temaatikas T. Paaver.

■ A. Nool Tallinna Kultuuriväärtuste Ametist saatis EALile kirja, milles puudutatakse Järve kvartali planeerimist. Kirjast selgub, et ametisse helistas arhitekt Andres Põime ning teatas, et investorid on Järve kvartalis maju tükikaupa kokku ostmas ning arhitektide poole pöördumas ettepanekuga planeerida/projekteerida nene asemele uusi ärimaju. Linnaplaneerimise Ameti investoritele antav soovitus olevat kõrghooneid ja äripiirkonda soosiv.

Teatavasti on esimese Eesti vabariigi aegne Järve väikeelamukvartal Tallinna üldplaneeringus märgitud väikeelamu-

maaks ning ala on algatava Kristiine Linnaosa üldplaneeringus märgitud inventariseeritavana ning potentsiaalse miljöalana. A. Noole kirjast selgub, et Kultuuriväärtuste Ameti ja Linnaplaneerimise Ameti poole on paaril korral pöördunud piirkonna elanikud sooviga kuulutada ala muinsuskaitse- või miljöalaks. Mõned nädalad tagasi toodi ametisse Järve 2, 4 lammutusprojektid, mida amet keeldus kooskõlastamast, algatades neile ajutise kaitse alla võtmise protsessi. Kui linnavolikogu, linnavalitsuse poolt Tallinna üldplaneeringust kinnipidamist ei ole, siis ei ole 3-5 aasta pärast, mil Kristiine linnaosa üldplaneering kehtestamiskõlbulik olla võiks, A. Noole sõnul tõenäoliselt enam miljöalana midagi säilitada. Kultuuriväärtuste Amet plaanib kirjutada Linnaplaneerimise Ametile, Kristiine linnaosale ja Volikogule märgukirja juhtimaks tähelepanu kõnesolevale probleemile. A. Nool soovib seda sama teha ka EALil - juhtida tähelepanu valdavalt 1920-ndatel toonaste arhitektide poolt loodud väärt elukeskkonna säilitamise vajadusele ning Tallinna üldplaneeringust kinnipidamisele. M. Preemi sõnul on kiri desorienteeriv: Järve kvartalis Statoili bensiinijaama taga asuvate majade (Järve 2, 4) lammutamiseks olevat TLPAs töepoolest käidud lammutamisluba küsimas. Nende asemele soovitakse ehitada 2-3 kõrgemat elamut, millel ei ole aga mingit ärilist eesmärki. Samuti ei ole need majad muinsuskaitsealused ega jää ka miljöalasse.

A. Noolele saadetavas vastuskirjas tuleks M. Preemi seisukoht ja tema poolt antud informatsioon Kultuuriväärtuste Ametile edastada. Kui aga Järve kvartali projekteerimisel ilmnevad siiski küsitavused ja tekivad mureprobleemid, võtab EAL teema taas päevakorda.

■ SA Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu poolt välja kuulutatud *Noore kultuuritegelase preemia*le otsustatakse EALi poolt esitada kandideerima V. Valk.

11. mai 2006

■ I. Volkov Tallinna Linnaplaneerimise Ametist saatis EALile kirja, milles palub nimetada EALi esindaja Vanasadama lõunaosa detailplaneeringu eskiislahenduse väljatöötamiseks loodavasse töögruppi. EALi esindajaks kõnesoleva töögrupi töös määratakse V. Tomiste.

■ P. Epner tutvustab eestseisusele EALi kodulehe uut kujundust ning küsib eestseisuselt hinnangut selle kohta. Eestseisus kiidab uue kujunduse heaks. P. Epneri sõnul saab uue kodulehe programmihaldus olema praegusest tunduvalt lihtsam. Mõningad aspektid vajavad veel täpsustavat lahendamist.

■ Port Artur Grupi poolt Pärnu kesklinna arendamise eesmärgil kavandatava rahvusvahelise arhitektuurivõistluse tingimuste koostaja Tõnu Laanemäe tutvustab eestseisusele kõnesoleva võistluse lähteülesannet ja koostamisetapis olevaid võistlustingimusi. Eestseisus, kuulnud ära T. Laanemäe, teeb omalt poolt asjakohaseid ettepanekuid võistluse lä-

biviimiseks, pakkudes välja tingimused, mille korral EAL on nõus olema nimetatud võistluse kaaskorraldaja.

■ I. Allmann koostas *Hoone arhitektuurse osa projekteerimise maksumuse statistilise analüüsi* läbiviimiseks küsimustiku. Analüüs on koostatud monitoorimaks projekteerimisturu hinnataset. Selle peamine eesmärk on olla abiks tellijatele nõuõiglase hinna määramisel ning oma äriplaani koostamisel. Hoone arhitektuurse osa projekteerimise statistilist analüüsi hakkab tegema EALi poolt nimetatud töögrupp.

Analüüsi läbiviimise küsimustik otsustatakse üles riputada EALi kodulehele. Eelnevalt täidavad küsimustiku aga eestseisuse liikmed. Saadud tulemuste põhjal koostab I. Allmann kokkuvõtte.

■ Ü. Mark informeerib eestseisust, et 8.-9.06.06 Viinis toimival arhitektuuripoliitika konverentsil osalevad EALi esindajatena T. Paaver, T. Laigu ja V. Kaasik.

■ EALi 85-ndat aastapäeva tähistava vastuvõtu organiseerimiseks moodustatakse korraldustoimkond koosseisus Ü. Mark, M. Mutso, I. Allmann, I. Raukas. Vastuvõtu-ürituse korraldamise koordinaatoriks jääb üks EALi projektijuhtidest.

Aastapäeva-vastuvõtu lavastajaks ja ühtlasi ka õhtujuhiks otsustatakse paluda Rein Oja.

■ T. Laigu annab teada, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium koostas *Eluasemevaldkonna arengukava aastateks 2007-2013 eelnõu*. EALi esindajana osales selles töögrupis T. Laigu. Kõnes-

oleva eelnõu tekst otsustatakse saata ettepanekute tegemiseks ning arvamuste ja kommentaaride andmiseks liidu liikmete listi.

■ Vahetatakse mõtteid EALi kui organisatsiooni põhifunktsioonide üle. Tõstatud küsimus, kas EAL peaks olema organisatoorne kogu või oma tegevuses pigem klubilise suundumusega.

Arutelu põhjal kujunenud seisukohti: – EAL vajaks oma juristi, nt liidu liikmetele tasuta konsultatsiooni jagamiseks jne

– EALi kodulehel võiks olla link, mille all oleks ära toodud tellijate nimed, kes on rikkunud seadust, jätnud näiteks arhitektile töö eest tasumata jne

– EALil võiks olla rohkem sektsioone, näiteks lisaks seenioride sektsioonile avalikus sektoris töötavate arhitektide sektsioon, noorte sektsioon jt

– Peaks leidma võimaluse, kuidas kaasata EALi tegemistesse inimesi, kes on arhitektuurist huvitatud, arhitektuuriga seotud, kuid samas ei ole aga EALi liikmed. EALi tegemistega kursis olemiseks võiks neil olla oma list, millega saaks liituda.

– EALi liikmete ja mitteliikmete jaoks peaks olema liidu poolt korraldatavate ürituste, võistluste jm eest tasudes märgatav hinnavahe.

– Praegu kehtivat nõuet, et liidu tegevliikmeks võib olla vähemalt neli aastat oma erialal tegutsenud professionaalne arhitekt või arhitektuuriteadlane, tuleks muuta. Otstarbekas oleks seda aega vähendada.

25. mai 2006

■ Ajalehes Postimees avaldati artikkel, kus väideti, et Tallinna Ülikooli uue õppehoone tellijapoolne projektijuht olevat võtnud altkäemaksu. Artikkel esitab moonutatult, kompromiteerivalt ja laimavalt fakte arhitektide Illimar Truverki ja Mattias Agabusi ning Agabus, Endjärv & Truverk Arhitektid OÜ tegevuse kohta Tallinna Ülikooli peaprojekteerijana. I. Truverk selgitab eestseisusele Tallinna Ülikooli uue õppehoone projekteerimisega seonduvate probleemide tagamaid ja lükkab ümber artiklis esitatud süüdistused.

■ Ü. Mark annab kutsetunnistuse üle Paavo Kaisile, kellele EALi kutsekomisjon omistas 21. aprillil 2006 toimunud otsustaval istungil Volitatud arhitekt V kutse. Volitatud arhitekt V kutsevalifikatsioon omistati 21.04.06 toimunud kutsekomisjoni otsustaval istungil ka Anu Rekkarole, Merike Raidile, Kai Siimule ja Tõnu Laigule, kes aga kutsetunnistuste kätteandmisel ei osale.

Kuna MTRi-põhine süsteem võimaldab arhitektuurseid projekte koostada ka neil firmadel, kus vastutavaks spetsialistiks on märgitud inimene, kes tegelikult ei olegi läbinud arhitektiõpet ega oma sellekohast diplomit (märkuseks: sageli tuleb ette ka valeandmete esitamist), otsustatakse saata MKMile teabenõue, et nad väljastaksid EALile nimekirja nendest firmadest koos vastutavate spetsialistide nimede äratoomisega, kellele on antud õigus tegutseda (arhitektuurse) projekteerimise alal.

■ Ü. Mark informeerib eestseisust, et Kristiine Linnaosa arhitekt K. Koitne saatis EALile kirja, mille kohaselt on Teatajas nr 1/2006 avaldatud tema kohta väär informatsioon ja solvatud tema au, väärrikust ning määritud tema head nime, seda seoses JVRi poolt aadressile Luige 3 kavandatava korterelamu eelprojekti kooskõlastamata jätmisega. K. Koitne soovib, et järgmises Teatajas lükataks tema kohta avaldatud informatsioon ümber.

Kuna JVRi poolt aadressile Luige 3 kavandatava korterelamu eelprojekti K. Koitne poolt kooskõlastamata jätmisega üleskerkinud probleem on juba suunatud lahendi leidmiseks EALi aukohtule, otsustatakse ära oodata aukohtu seisukoht kõnesoleva probleemi osas ning seejärel kujundada seisukoht antud küsimuses.

■ I. Truverk teavitab eestseisust ennistuskoja *Kanut* soovist korraldada koostöös Kultuuriministeeriumiga avalik ideevõistlus, et saada parim ideelahendus *Ennistuskoja Kanut - Tallinna muuseumite ühishoidla - Eesti Vabaõhumuuseumi külustuskeskuse - Näitusemaja* - hoonetekompleksi ja territooriumi planeeringule. Võistlusalaks on osa Eesti Vabaõhumuuseumi territooriumist, Vabaõhumuuseumi tee 12 (võistlusala ei hõlma muuseumi ekspositsiooniala). Tellijal, ennistuskojal *Kanut*, on kindel soov korraldada 2-etapiline, piiratud osalusega arhitektuurse ideeprojekti võistlus. Kavandatava võistluse eelarve võiks korraldajate nägemuses olla 1 milj. krooni.

Võistluse läbi saadavale hoonetekompleksi projektile koostas ruumilise analüüsi arhitektuuribüroo *3+1 arhitektid*, kellelt tellija vastava analüüsi tellis. Tellija esialgne soov oli, et *3+1 arhitektid* arendaksid ruumilist analüüsi edasi ning teeksid valmis ka hoone lõpp-projekti. Kuna kavandatava hoonetekompleksi maht on väga suur – 26500 m², peeti õigeks korraldada siiski avalik 2-etapiline arhitektuurivõistlus.

Eestseisus on arvamusel, et kui otsustatakse korraldada kutsutud võistlus, tuleb *3+1 arhitektide* poolt koostatud ruumiline analüüs e lähtetingimused võistlustingimustesse sisse kirjutada.

Arhitektuurivõistluste tingimuste koostamisega seonduvalt nenditakse, et sagedased on juhud, kus võistlustingimuste koostaja ei suutu töösse piisava tõsidusega või jääb tal lihtsalt töökogemustest puudu. Sellest tulenevalt leiab eestseisus, et arhitektuurivõistluste tingimuste koostamine peaks üldjuhul minema büroo-põhiseks. Liidu liikmetelt otsustatakse meiltsi hankida informatsiooni, millised arhitektuuribürood oleksid põhimõtteliselt nõus hakkama koostama arhitektuurivõistluste tingimusi.

■ Seoses D. Brunsi pöördumisega EALi poole endise ETKVLi adminhoone (Narva mnt 7) ümberprojekteerimise ja sellega seotud autorsuse küsimuses, viis EALi Autoriõiguste Komisjon läbi projekteerimise asjaolusid selgitava uurimuse. A. Eigi tutvustab eestseisusele uurimistulemuste põhjal Tallinna Linnaplaneerimise Ametile ja D. Brunstile saatmiseks

koostatud kirja ning soovib eestseisuse hinnangut kirja kohta.

Eestseisus kiidab kirja heaks.

Väljavõtte kirjast:

1. Narva mnt. 7 originaalprojekti autorite nimed esinevad ainult alglahenduse arhitektuurijoonistel, isegi mitte tiitelitel. Üheski hilisemas dokumendis ei mainita objektiga varem seotud autoreid, ehkki AÕS kehtib alates dets. 1992. sellekohane nõue.

2. Hoone algse silueti ja rütmika täielik muutmine on seadustatud detailplaneeringuga ning täielikult vastuolus algse konseptsiooniga (vt. Eesti Arhitektuur 1. Tallinn. 1993).

3. Detailplaneeringust suurem korruselisus ja sihtotstarbe muutus on alglahenduse ja autorsuse seisukohast teisejärguline, kuid problemaatiline ümbritseva linnaruumi suhtes. Eriti kahetsusväärne on arhitektide nõukoja protokollis kajastuv.

Kõnesolevas kirjas juhib EALi Autoriõiguste Komisjon ETKVLi adminhoonega seoses üleskerkinud probleemile viidates tähelepanu asjaolule, et olemasolevate hoonete rekonstrueerimisel, renoveerimisel, juurde- ja pealeehituse tegemisel, hoonete lammutamisel jt juhtudel on olemas olemasoleva hoone autor, kelle õigused on reguleeritud Autoriõiguse seadusega.

Seaduse järgi on autoril:

1. *Õigus teose puutumatusse (AutÕS §12 lg1 p4), so õigus lubada või keelata ehitusprojekti või olemasoleva ehitise*

mistahes muutmise.

2. Õigus teose lisadele (AutÕS §12 lg1 p3), so teha ise või lubada teha teistel isikutel teoses mistahes muudatusi.

3. Õigus vaidlustada mis tahes moonutusi ja teisi ebatäpsusi (AutÕS §12 lg1 p5).

4. Õigus teose täiendamisele (AutÕS §12 lg1 p7).

Kõik need õigused on autori isiklikud õigused ja ei ole võõrandatavad ilma kirjalliku lepinguta.

Paraku on valdavaks kujunenud praktika, mille puhul neid õigusi piisava järjekindlusega ei jälgita ning autorite õigusi rikutakse massiliselt.

Kirjas juhitakse tähelepanu sellele, et omavalitsuste ehitamist, planeerimist ja projekteerimist kureerivad ametid lisaksid kõikidesse nende poolt väljastatavatesse olemasolevate hoonete muutmise lähteülesannetesse ja projekteerimislubadesse viite algsete autorite nimedega koos nõudega, et hoone ümberprojekteerimisel tuleb esmalt pöörduda algse autori või tema õigusjärglaste poole kooskõlastuse saamiseks.

■ Eestseisus vaatab veel kord läbi EALi Autoriõiguste Komisjoni poolt täiendatud dokumendi *Hea tava reeglid*. Leitakse, et kõnesoleva dokumendi tekstis peaks rollijaotus (n. tellija, arhitekt) olema selgemini välja toodud. T. Paaveri ülesandeks jääb rollijaotuse täpsem mõtestamine ja lahti kirjutamine, misjärel saadetakse see dokument Eesti Ehitusettevõtjate Liidule, Eesti Projektbüroo-

de Liidule, Eesti Kinnisvara Haldajate ja Hooldajate Liidule, et küsida neilt *Hea tava reeglitele* hinnangut.

■ 24. mail BNS poolt väljastatud pressiteate kohaselt ei ole Tallinna linnapea J. Ratase sõnul võimalik Kalevipoja kaju paigaldada Tallinna lahte varem kui 2008. aastal. Tallinna Linnavalitsus on moodustanud ajutise komisjoni, mis hakkab ette valmistama Kalevipoja kaju rajamise ideekonkursi korraldamist.

Komisjoni koosseisu on kutsutud osalema ka EALi esindaja, samas ei ole kahjuks LV-I kavas kaasata komisjoni koosseisu Eesti Kunstnike Liidu esindajat.

EAL on seisukohal, et komisjoni koosseisu peaks kindlasti kuuluma ka EKLi esindaja. Eestseisus peab vajalikuks pöörduda J. Elkeni poole ettepanekuga koostada EKLi ja EALi poolt komisjoni moodustamise kohta ühine märgukiri või mingil muul moel juhtida Tallinna LV tähelepanu komisjoni koosseisule.

■ Ü. Margi sõnul sõlmis EAL Kultuuriministeeriumiga 2006. aasta riigieelarvest eraldatud toetuse kasutamise lepingu. Loovisikute ja loomeliitude seaduses ettenähtud toetust eraldatakse EALile vastavalt EALi poolt tehtud taotlusele. EALi liikmetele otsustatakse saata loometoetuse eraldamise kohta teade koos sellekohase väljavõttega Loovisikute ja loomeliitude seadusest.

8. juuni 2006

■ R. Raig tutvustab eestseisusele Aukohu seisukohta, milles antakse eetilise hinnang Kristiine Linnaosa arhitekti Kaire Koitne tegevusele seoses Arhitektuuribüroos JVR projekteeritud Luige tn 3 kortermaja projekti kooskõlastamata jätmise kohta.

AUKOHTU OTSUS

1. EAL aukohus leiab, et Kristiine linnaosa arhitekt K. Koitne on läinud mõningal määral vastuollu ametieetika põhimõtetega. K. Koitne tegevuses võib täheldada seadusandluse mittepiisavat tõlgendamisoskust ning vähest ettenägelikkust DP algatamise ning menetlemise protsessis. K. Koitne pole olnud järjekindel oma nõudmistes Hoone projekti kooskõlastamise protsessis. Aukohus leiab, et sisuline vastuseis projekti kooskõlastamiseks ning nõudmised Hoone projekti muutmiseks on põhjendamatud.

2. Saata Aukohtu otsus Arhitektuuribüroole JVR OÜ ja Kristiine Linnaosa Valitsusele ning avaldada otsus EAL Teatajas.

Eestseisus on aukohtu otsusega päri ja kiidab selle heaks.

Eestseisus leiab, et analoogsetele esile kerkida võivatele probleemidele lahenduse leidmiseks oleks otstarbekas, et moodustatakse laiapõhjaline komisjon, kes võtaks seisukoha ka EALi aukohtu otsuste ja seisukohtade osas.

■ H. Volberg-Raig annab eestseisusele ülevaate 2006. aasta suvel/varasügisel senioride sektsiooni poolt kavandatud üritustest:

8.-9. august 2006 – Espoo elamumessi külastamine;

8.-9. september 2006 – EALi maakonna-päevad Põlvamaal.

■ Riigikogu kultuurikomisjoni liige Mark Soosaar esitas Riigikogu majanduskomisjonile Planeerimisseaduse muudatusettepanekud. Kuna Riigikogu on suvepuhusele minemas ja viimane istung toimub 15.06.2006, otsustab eestseisus viimase istungi toimumise ajaks esitada Riigikogule ka EALi-poolsed muudatusettepanekud. EALi-poolsete muudatusettepanekute sõnastamine jääb T. Paaveri ja T. Laigu ülesandeks.

■ Kultuuriministeerium esitas EALile jt instantsidele kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse korralduse "Valdkonna arengukava 2007–2010 "Maa-arhitektuur ja -maastik. Uurimine ja hoidmine" heakskiitmine" eelnõu. A. Levald, tutvunud eelnõu tekstiga, leiab, et praegusel kujul ei tohiks EAL nim. eelnõule kooskõlastust anda. A. Levaldi arvates peaks EAL tegema Kultuuriministeeriumile ettepaneku võtta eelnõu selles sisalduvate sisuliste küsitavuste tõttu menetlusest tagasi ning sellega edasi töötada, kaasates koostamise rohkemaid asjast huvitatud organisatsioone, sh EALi, Kultuuriministeeriumi arhitektuurikomisjoni ning Muinsuskaitseameti maastikuarhitektuurinõukogu.

EALi-poolsete märkuste, ettepanekute formuleerimine kõnealuse eelnõu kohta jääb A. Levaldi ja T. Tallinna ülesandeks.

■ T. Laanemäe täiendas Port Artur Gru-

pi poolt Pärnu kesklinna arendamise eesmärgil kavandatava rahvusvahelise arhitektuurivõistluse *Pärnu Jõeäärse keskuse ideeplaneering* tingimusi. Võistlustingimuste süvitsi läbivaatamine jääb võistluste töögrupi ülesandeks. Kavakohaselt plaanitakse võistlus välja kuulutada 1. augustil 2006.

■ M. Allikmaa annab eestseisusele ülevaate uue, kavandatava Ringhäälingute hoone projekti koostamisega seoses esilekerkinud probleemidest. *3+1 arhitektide* poolt koostatud Ringhäälingute hoone eskiisprojekti esmasel tutvustamisel peeti hoone mahtusid liiga suurteks. Samal seisukohal hoone mahtude suhtes oli ka Tallinna LV, kes tellis hoone mahtude kohta hinnangu saamiseks ka 2 ekspertiisi (sh EALilt). EAL, teinud ekspertiisi *3+1 arhitektide* poolt koostatud Ringhäälingute hoone eskiisprojektile, esitas oma eksperthinnangus muuhulgas ka järgmised seisukohad:

- *hoonele parima arhitektuurse lahenduse saamiseks, Eesti arhitektuuri arengu toetamiseks ja kultuuriteadliku arhitektuuripoliitika edendamiseks on parim lahendus avaliku arhitektuurivõistluse korraldamine.*

- (Tallinnas uue ja vana raadiomaja vahel asuva) *krundi detailplaneerimisele võib asuda alles pärast võistluse alusel valitava parima lahenduse selgumist.*

Arvestades uuele, kavandatavale Ringhäälingute hoonele esitatavaid nõudeid ja vajadusi, leiti siiski, et uue ja vana raadiomaja vahel asuvale krundile Ring-

häälingute hoone sellele vastuvõetavate tingimuste tagamise korral ära ei mahu.

Peale seda, kui Kaitseministeerium pakus Ringhäälingute hoone rajamiseks maad Rahumäele, jätkas arhitektuurbüroo *3+1 arhitektid* siiski vastuvõetavas mahus uue ja vana raadiomaja vahel asuvale krundile detailplaneeringu lõpule viimist. Ringhäälingute inimesed ei ole veel vastu võtnud otsust kavandatava hoone asukoha osas; kui otsustatakse, et hoone ei tule rajamisele uue ja vana raadiomaja vahel asuvale krundile, antakse *3+1 arhitektide* poolt koostatud detailplaneering (koos nõudega rajada sinna ühiskondlik hoone) uutele krundi omandajatele edasi. Sellega välistatakse sinna mistahes ärihoone või kaubanduskeskuse rajamine.

A. Ojari tutvustab eestseisusele *3+1 arhitektide* poolt koostatud Ringhäälingute hoone projekti ning alale koostatud detailplaneeringut.

Eestseisus, kuulanud ära M. Allikmaa ning A. Ojari, leiab järgmist:

- toetada Ringhäälingute hoone rajamist olemasolevasse asukohta (uue ja vana raadiomaja vahel asuvale krundile)

- toetada *3+1 arhitektide* poolt juba koostatud eskiisprojekti ning detailplaneeringu alusel detailplaneeringu algatamist

- teha linnale ettepanek detailplaneeringu algatamiseks

M. Mutso ja T. Trummali ülesandeks jääb koostada vastavatele instantsidele saat-

miseks eelpool mainitud seisukohti väljendav kiri. Kirja koostamise aluseks tuleks võtta T. Trummali poolt 17.11.2005 tehtud ekspertiis Ringhäälingukompleksi laienemise suhtes.

■ Telesaade *Kodustuudio* soovib hakata tegema oma saatesse arhitektuurilõike, et tõsta saate sisu kvaliteeti. *Kodustuudio* toimetuse on avaldanud soovi teha arhitektuurilõikude kokkupanemisel (teemade valik jne) koostööd EALiga. Hooaja lõppedes plaanib saate toimetuse panna arhitektuurilõikudest kokku arhitektuurifilm, mille kasutusõigused jääksid EALile. Samas soovib *Kodustuudio* toimekond saada arhitektuurilõikude tootmiseks toetust KULKAlt. Selleks paluvad nad EALilt soovitusi.

Eestseisus peab *Kodustuudio* initsiatiivi kajastada oma saadetes arhitektuuriga seonduvat igati teretulnuks. Leitakse, et seda on vaja arhitektuuri propageerimiseks, eesti arhitektuuri tutvustavatele filmidele alusmaterjali saamiseks ning EALile arhiivmaterjali kogumiseks. EALi poolseks kontaktisikuks kõnealuses teemaasjas jääb M. Mutso. Otsustatakse, et arhitektuurilõikude kokkupanemiseks esitab KULKAlle rahataotluse EAL, misjärel sõlmitakse *Kodustuudio*ga arhitektuurilõikude tellimiseks vastav leping.

■ M. Preem teavitab eestseisust TTÜ uue raamatukoguhoone ja adminkorpuse projekteerimiseks korraldatud arhitektuurikonkursi läbiviimisel üleskerkinud probleemidest. Nimelt „varjavad“ 2 võistlustingimuste punkti endas võimalust, et tekkida võivad konf-

liktid. Võimalusele, et tekkida võivad konfliktid, juhtis tähelepanu E. Müür TTÜst, kes tegi võistlustingimuste kohta järgmised märkused ja ettepanekud:

Ajakava (p. 21)

Sellise suuruse ja funktsiooniga hoone mõistlik projekteerimisaeg oleks aga 12 kuud. Projekteerimisajale tuleks liita ettevalmistusaeg, mille jooksul toimub projekteerimismeeskonna kokkupanek, lepingute sõlmimine jmt. Samuti vajab tellija aega väljavalitud projektiga harjumiseks ja oma vajaduste täpsustamiseks. Praeguses turusituatsioonis oleks realistlik ettevalmistusaeg 4-6 kuud. See-ga siis kokku võistlustulemuste väljakuulutamiseks alates min 16 kuud.

E. Müüri sõnul oleks mõistlik ehituse riigihange välja kuulutada peale tööjoo-niste valmimist (kui tellija ajakava seda vähegi lubab). *Probleeme võib kaasa tuua ka võistlustingimustega etteantud hoone ehitusmaksumus - hoone brutopinnaks kujuneb võistlustingimuste järgi ~10 000m². Arvestades praeguseid ehitushindasid ei saa pidada välja pakutud ehitusmaksumuse ülempiiri (110 milj.) realistlikuks.*

Eestseisus, arutanud teematikat, otsustab saata TTÜ uue raamatukoguhoone ja adminkorpuse tellijale märgukirja. Märgukirjas tuleks juhtida tähelepanu asjaolule, et kõnealuse arhitektuurivõistluse tingimuste punkt 6.1.4 ja punkti 22.2 teine lause ei vasta projekteerimise heale tavale. Eesti Kultuuriministeeriumi jurist autoriõiguse küsimustes Toomas Sep-

pel on seadust analüüsid kirjutanud järgmist:

“Arhitekti jaoks kõige kahjulikum oleks, kui ta litsentseeriks kõik oma teose loomisega tekkinud isiklikud õigused ainu- litsentsi korras kogu autoriõiguste tähtsaja ulatuses. Sellega jääb ta oma õigustest ilma (õigused küll säilivad, kuid ei saa neid kasutada).” Sellise tingimusega ei saa EAL mitte mingil juhul nõustuda. Sellest tulenevalt otsustatakse paluda žüriil kõnealuse arhitektuurivõistluse puhul mitte arvestada ülalmainitud punktidega reglementeeritud ning teatada sellest ka kõikidele võistlusest osavõtjatele.

Arvestades ehituse pidevat hinnatõusu, ei pea eestseisus reaalseks, et võistlustingimustega ette antud hoone ehitusmaksumusega (110 000 000 EEK) on võimalik antud objekt valmis ehitada, mistõttu ei tuleks võistlusest osavõtjatelt tööde esitamisel nõuda kinnitust selle kohta, et nende projekti maksumus mahub etteantud hinnaskaalasse.

EALi poolt tellijale saadetas märgukirjas tuleks juhtida tähelepanu ka sellele, et ehitustegevuse alustamisel (seda kinnitab ka autoriõiguse seadus) tuleb silmas pidada, et projekteerimise järgmistes etappides tellitakse tööjoonised arhitektuurivõistluse võitjalt (eelprojekti autorilt), st peaprojekteerijana rakendatakse arhitektuurivõistluse võitjat.

■ K-Projekt Aktsiaselts korraldab Sadama tn 4 ja Sadama tn 6/8 eskiisprojekti arhitektuurikonkursi, mille eesmärk on leida parim linnaehituslik lahendus sel-

lele alale ja vajadusel selgitada kehtiva Paljassaare ja Russalka vahelise rannala üldplaneeringu järgsest kõrguspriorangust kõrgemate hoonete sobivust planeeritavasse piirkonda. Konkursi hindamiskomisjoni soovib K-Projekt AS kaasaata ka ühe EALi esindaja.

Eestseisus leiab, et žüriisse peaks kuuluma 2 EALi esindajat. K-Projektile otsustatakse teha sellekohane ettepanek. Võistluse tingimustega põhjalikum tutvumine jääb I. Truverki ülesandeks.

■ Pirita Selts saatis EALile kirja, milles annab teada, et Pirita LOV Maakomisjoni tösteti 6.06.2006 uuesti esile TOPi detailplaneeringu kinnitamine. Oma kirjas soovib Pirita Selts teada, millisel seisukohal on EAL TOPi detailplaneeringu osas. Nimelt soovitakse DP eskiisi järgi mere äärde ehitada 4-5 kordsete majade blokk. Pirita Selts ei poolda mere äärde kortermajade ehitamist.

EALile teada olevalt toimus 2005. aastal EALi algatusel avalik teabepäev teemal *Pirita tee planeering ning sellega haa- kuv TOPi planeering*. Kuuldavasti olevat I. Raud võtnud arvesse detailplaneeringu kohta tehtud märkusi, ettepanekuid ning viinud detailplaneeringusse vastavad muudatused sisse. Kuna eestseisusel puuduvad andmed TOPi uue detailplaneeringu kohta, ei saa EAL praegu ka oma seisukohta avaldada. I. Raud otsustatakse paluda augustis toimuvale eestseisuse koosolekule tutvustama TOPi detailplaneeringut, misjärel EAL kujundab ka oma sellekohase seisukoha.

ARHITEKTUURIKONKURSID EESTIS

■ Paide spordihalli arhitektuurse ideelahenduse võistlus

Võistlus, mis viiakse läbi avatud pakkumismenetlusena, on anonüümne ja ühe-etapiline.

Korraldaja: Paide Linnavalitsus koostöös Eesti Arhitektide Liidu ja Eesti Kultuurkapitaliga.

Võistluse eesmärk on saada Paide linn ja Gümnaasiumi spordihalli (asukohaga Paide linn, Aiavilja tn 3 kinnistu) parim arhitektuuriline lahendus ja leida objekti projekteerimise peatöövõtja ehk peaprojekteerija.

Žürii:

Esimees Paide linnapea Kersti Sarapuu; liikmed Paide abilinnapea Kaido Ivask, Paide abilinnapea Piret Sapp, Paide Linnavalitsuse arhitekt-nõunik Marje-Ly Rebas, EALi liikmed arhitektid Tiit Trummal, Emil Urbel, Hanno Grossschmidt.

Auhinnafond:

Preemiateks on ette nähtud 250 000.- krooni, mis jaotub järgmiselt:
I preemia - 110 000.- kr
II preemia - 70 000.- kr
III preemia - 50 000.- kr
Ostupreemia - 20 000.- kr

Riigihanke pakkumise kutse dokumente (võistlustingimusi) saab Eesti Arhitektide Liidu kontorist (Tallinn, Lai tn 31) tööpäevadel kell 10.00-15.00, tasuta. Võistluse üldtingimusi saab lugeda www.arhliit.ee

Küsimuste esitamise tähtaeg on **4. august 2006.**

Võistlustööde esitamise tähtaeg on **4. september 2006.**

■ Pärnu jõeäärse keskuse ideeplaneeringu arhitektuurivõistlus

Võistlus on avalik, anonüümne ja ühe-etapiline.

Korraldaja: Port Artur Grupp koostöös Eesti Arhitektide Liiduga.

Võistluse eesmärk on saada Pärnu kesklinnas asuvale jõeäärsele alale parim linnaruumiline ideelahendus koos võimalike hoonestusmahtude ja funktsionaalsete seostega ning leida töö, mis on edaspidise projekteerimise aluseks. Võistlusala paikneb Pärnu kesklinnas Laia tänava ääres, Pika tn ja jõe vahelisel maa-alal (Homniku ja Aia tn pikenduste vahelisel alal). Arendamise laiem eesmärk on muuta vastav piirkond atraktiivseks piirkonnaks linnakodanikele ja turistidele.

Žürii:

Põhikomisjoni esimees Viljo Vetik (Port Artur Grupp); liikmed Kaido Kruusojä (Port Artur Grupp), Pärnu linnaarhitekt Ülar Saar (EAL), Pärnu linna esindaja planeeringute alal Mart Alliku, arhitektid Kalle Vellevoog (EAL), Andres Siim (EAL), Kalle Komissarov. Varuliige arhitekt Toomas Paaver (EAL); ekspert sisearhitekt Ants Tolli.

Auhinnafond:

Preemiateks on ette nähtud 400 000.- krooni, mis jaotub järgmiselt:
I preemia - 180 000.- kr

II preemia - 120 000.- kr
 III preemia - 75 000.- kr
 Ergutuspreemia - 25 000.- kr

Võistlustingimusi saab Eesti Arhitektide Liidu kontorist (Tallinn, Lai tn 31) tööpäevadel kell 10.00-15.00. Tingimuste komplekt maksab 300.- krooni. Võistluse üldtingimusi saab lugeda EALi kodulehelt www.arhliit.ee

Küsimuste esitamise tähtaeg on

1. september 2006.

Võistlustööde esitamise tähtaeg on

10. oktoober 2006.

■ **Maakri kvartali arhitektuurivõistlus** (esimene etapp)

Korraldaja: Eesti Arhitektide Liit koostöös Tallinna Linnaplaneerimise Ameti ja Versio Kinnisvara OÜ-ga.

Võistluse eesmärk on leida Maakri, Lennuki ja Kuke tänavate vahelise ala parim linnaehituslik eskiislahendus ja avalikku huvi väljendav materjal, mille alusel on linnal edaspidi võimalik võistluslaval langetada järjepidevaid ja piisavalt kaalutletud otsuseid ning organiseerida tervikliku linnaruumi kujunemist.

Võistlus on avatud ja kaheetapiline. Võistluse teise etapi ajakava ja tingimused täpsustatakse pärast esimese etapi kohta otsuse tegemist. See kuulutatakse välja pärast finantseerimise tagamist, esialgse ajakava kohaselt 2006. aasta novembris-detsembris.

Žürii:

Tallinna Linnaplaneerimise ameti juha-

taja Igor Volkov, Kesklinna linnaosa vanem Marek Jürgenson, Tallinna LPA detailplaneeringute teenistuse kesklinna osakonna juhataja Ivika Maavere, arhitektid Tiit Trummal (EAL), Toomas Paaver (EAL), Andres Siim (EAL), Panu Lehtovuori (SAFA); varuliige arhitekt Martti Preem (EAL/LPA).

Auhinnafond:

Võistluse esimese etapi preemiafond on kokku 250 000.- krooni. Esimeses etapis valitakse 5 paremat tööd, millest igaühe autoritele tasutakse preemiana 50 000.- krooni ning kutsutakse osalema teise etappi.

Võistluse tingimusi saab alla laadida Eesti Arhitektide Liidu kodulehelt www.arhliit.ee

Juhul, kui võistlustingimusi soovitakse paberikandjal ja CD-l, väljastatakse need viiepäevase etteteatamise järel EAList (Lai 31, Tallinn). Paberikandjal ja CD-l tingimused maksavad EAL liikmetele 100.- krooni ja mitteliikmetele 500.- krooni.

Küsimuste esitamise tähtaeg on

31. august 2006.

Esimese etapi võistlustööde esitamise tähtaeg on **18. september 2006.**

Hiljemalt 31. oktoobril 2006 teatab žürii esimese etapi võitnud ja teise etappi kutsutud tööde märgusõnad EALi kodulehel www.arhliit.ee

■ **Karksi-Nuia keskväljaku ja roheala avalik arhitektuurikonkurss**

Korraldaja: Karksi Vallavalitsus

Võistluse eesmärk on leida Karksi-Nuia keskväljakule ning keskväljaku ja Karksi-Nuia paisjärve vahelisele rohealale parim funktsionaalne ja kujunduslik lahendus, mis on atraktiivne, sobiv ja iseloomulik Karksi-Nuiale; leida kavand, mis on edaspidise projekteerimise aluseks.

Läänemere regiooni koostööprogrammi INTERREG III A projekti „Linnaplaneerimine ja turism“ raames korraldatavast arhitektuurikonkursist võivad osa võtta kõik arhitektid või grupid, kelle esitatava töö autoriks on isik, kes omab kõrgharidust arhitektuuri või maastikuarhitektuuri erialal. Osavõtjal peab olema õigus teostada Eestis arhitektuurset projekteerimist.

Auhinnafond:

Preemiateks on ette nähtud 98 000.- krooni, mis jaotub järgmiselt:

I preemia - 70 000.- krooni
 II preemia - 20 000.- krooni
 III preemia - 8 000.- krooni

Võistluse tingimusi saab Karksi valla kodulehelt www.karksi.ee ja CD-l aadressilt Karksi vald, Viljandi mnt. 1 II korrus, Karksi-Nuia või Eesti Arhitektide Liidust (Lai 31, Tallinn).

Küsimuste esitamise tähtaeg on **1. september 2006.**

Tööde esitamise tähtaeg on **9. oktoober 2006.** Töö tuleb tuua või saata hiljemalt tingimustes nimetatud ajaks Karksi valda

aadressile Viljandi mnt. 1, Karksi-Nuia 69104 (tel. 435 55 10).

EESTI ARHITEKTUURIKONKURSSIDE TULEMUSED

■ **Lääne piirivalvepiirkonna Pärnu piirivalvekordoni arhitektuurivõistlus**

Tööde esitamise tähtaeg oli 03.04.2006. Piirivalveameti, Pärnu Linnavalitsuse ja EALi koostöös korraldatud arhitektuurivõistlusele, mille eesmärk oli saada Pärnu piirivalvekordoni parim arhitektuuriline lahendus ja leida objekti projekteerimise peatöövõtja ehk peaprojekteerija, laekus 4 tööd.

Võistluse tulemused:

I preemia – jäi vastavasisulise/-tasemelise töö puudumise tõttu välja andmata.

II preemia (50 000.- kr) – töö märgusõna all „ARAVA“, autor **Toomas Mägi** (ASETP Grupp).

III koht (30 000.- kr) – töö märgusõna all „VILGATUS“, autorid **Kätlin Saks** ja **Harry Klaar**.

Ergutuspreemia (10 000.- kr) – töö märgusõna all „MARU“, autorid **Heidi Urb**, **Siiri Vallner**, **Toomas Paaver** (kaasautor).

■ **Kiviõli linnaväljaku avalik arhitektuurivõistlus**

Tööde esitamise tähtaeg oli 3.05.2006. Kiviõli Linnavalitsuse ja EALi koostöös korraldatud arhitektuurivõistlusele, mille eesmärgiks oli leida Kiviõli kesklinnas, aktiivseimas tsentrumis asuvale vabale alale

parim funktsionaalne ja kujunduslik lahendus, mis on sobiv ja iseloomulik Kiviõli linnale, laekus 10 tööd.

Võistluse tulemused:

I preemia (65 000.- kr) – töö märgusõna all „FIGUUR“, autorid **Tiina Skolimowski, Kai Süda** ja **Risto Parve**.

II preemia (40 000.- kr) – töö märgusõna all „SAARESTIK“, autorid **Karli Luik, Ralf Lõoke** ja **Maarja Kask** (AB Salto OÜ).

III preemia (20 000.- kr) – töö märgusõna all „MULT“, autorid **Jaak-Adam Looveer, Toomas Paaver, Lauri Saar, Indrek Järve, Tõnu Laanemäe** (AB Paik Arhitektid).

Ergutuspreemia (10 000.- kr) – töö märgusõna all „SAMMAL“, autorid **Ott Kadarik, Villem Tomiste, Mihkel Tüür, Kaiko Kivi** ja **Krista Saluveer** (AB Kosmos).

TOIMUB EESTIS

ROTERMANNI SOOLALADU

(Tallinn, Ahtri 2)

Keldrisaalis

Arhitektuuris peegelduv ajalugu - Arhitektuurimuuseumi püsinäitus

Suures saalis

Arhitektid võistlevad. 15 aastat arhitektuurikonkurssi Eestis.

Galeriil

Ungari arhitekt Ödön Lechner

Avatud: 19. mai – 30. september
K-R 12.00-20.00, L-P 11.00-18.00

<http://www.arhitektuurimuuseum.ee>

TOIMUB VÄLISMAAL

ROOTSI ARHITEKTUURIMUUSEUM

(Stokholm, Fredsgatan 12)

Rootsi viimase 50 aasta kodumiljööd kuni 20. august 2006

Bruno Mathsson kuni 27. august 2006
Bruno Mathsson (1907-1988), kes eelkõige oli tuntud kui klassikalise mööbli disainer, on jätnud olulise jälje ka arhitektina rootsi ehituskunsti. Näitusel esitatakse B. Mathssoni loomingut.

Arhitektuurimõjutusi Euroopast kuni 24. september 2006

Mistahes maade arhitektuur on läbi aegade kandnud endas mõjutusi erinevatest ajastutest ja kultuuridest. Näitusel tuuakse jooniste, fotode, raamatute ja makettide abil vaatajani näiteid Rootsi arhitektuurist ja selle „eeskujudest“.

<http://www.arkitekturmuseet.se>

SOOME ARHITEKTUURIMUUSEUM

(Helsingi, Kasarmikatu 24)

2006. aastal tähistab Soome Arhitektuurimuuseum oma 50-ndat aastapäeva. Tä-

histamaks oma juubelit, on muuseum kavandanud selleks rikkaliku ürituste-programmi:

Soome arhitektuur 0405 kuni 3. september 2006

Näitusel esitatakse soome kaasaegse arhitektuuri pärle. Esitletavad tipparhitektuuri teosed on aastaist 2004-2005.

Uued ja julged - arhitektuurivõistluste töid kuni 3. september 2006

Igale Soomes korraldatud arhitektuurivõistlusele on esitatud kesktlõbi 80 tööd. Arhitektuurivõistlusele esitatud tööd pakuvad uudseid, julgeid ja avangardseid lahendusi. SAFA korraldatud näitusel esitatakse ühele Espoos asuvale koolile projekti saamiseks korraldatud arhitektuurivõistlusele laekunud töid ning Soome erinevate paikkondade õnnestunud maa-alaplaneeringute lahendusi.

130 aastat arhitektuurivõistlusi Soomes 13.09.2006 - 5.11.2006

Esimene Soome arhitektuurivõistlus korraldati 1876. aastal Soome pangahoonele projekti saamiseks. Käesolev aasta tähistab Soome arhitektuurivõistluste korraldamise 130-aastast traditsiooni. Näitus kuvab pildi soome arhitektist kui visionäärist ja ehitatud keskkonna loojast. Näitusel on väljas valik erinevatel aegadel korraldatud arhitektuurivõistluste väga eripalgelistest töödest. Soome arhitektuurivõistlused ei ole kunagi varem nii laialdast kajastamist leidnud.
<http://www.mfa.fi>

Soomes:

Espoo, 14.07.2006 - 13.08.2006

Elamumess

Lisateave aadressil

<http://www.asuntomessut.fi/>

Soome, Jyväskylä, 28.07.2006 – 30.07.2006
X Rahvusvaheline Alvar Aalto nimeline sümposium **Less and More**.

Rahvusvahelist Alvar Aalto nimelist sümposiumi peetakse Jyväskylas iga kolme aasta tagant. Selle eesmärgiks on ärgitada inimesi arutlema kaasaegse arhitektuuriga seonduvate kunstiliste, sotsiaalse ja tehniliste probleemide üle. Juubelisümposiumil esitatakse kaasaja arhitektide ja kunstnike nende ideede ja visioonide kaudu, mille alustalaks olev ratsionaalne mõtlemine väljendub väga mitmeti. Sümposiumi peetakse inglise keeles.
<http://www.alvaraalto.fi>

ARHITEKTUURINÄITUSTE KESKUSEID EUROOPAS:

Hollandi Arhitektuuriinstituut

(Netherlands Architecture Institute)

Museumpark 25, Rotterdam.

Info: <http://www.nai.nl>

Viini Arhitektuurikeskus (Architektur

Zentrum Wien) Museumplatz 1.

Info: <http://www.azw.at>

Soome Arhitektuurimuseum

Kasarmikatu 24, Helsingi.

Info: <http://www.mfa.fi>

Rootsi Arhitektuurimuseum

Fredsgatan 12 ja Skeppsholmen Church, Stockholm.

Info: <http://www.arkitekturmuseet.se>

TEATED

■ Volitatud arhitekt V kutse omistamisest

Tähtaeg järjekordseks Volitatud arhitekt V kutse kvalifikatsiooni omistamiseks nõutavate dokumentide esitamiseks on 15. august 2006.

Dokumendid palume tuua EALi (Lai 31, Tallinn).

Volitatud arhitekt V kutsetunnistuste väljastamise tasumäärad (kinnitatud Kultuuri Kutsenõukogu poolt 23. novembril 2004) on järgmised: EALi liikmetele 4000.- kr, mitteliikmetele 5000.- kr. Kutseomistamise tasu palume kanda EALi arveldusarvele a/a 221030331735, tasuda on võimalik ka sularahas.

Kogu kutseomistamist puudutav materjal on ära toodud EALi kodulehel www.arhliit.ee rubriigi EAL>EALi uudised ja Seadus>Kutse all.

EALi Kutsekomisjon

TOIMUB

■ EESTI ARHITEKTIDE LIIDU SUVEPÄEVAD 2006

Eesti Arhitektide Liidul on kujunenud meeldivaks tavaks korraldada kord aastas suviti kokkusaamine liidu liikmetele, nende peredele ja teistele arhitektuuri sõpradele.

Ka sellel suvel on suvepäevad toimumas, seekord **22. ja 23. juulil** kaunil Võrumaal ööbimisega Kubija hotellis, mis on tervenisti reserveeritud vaid suvepäevade küllastajatele.

Suvepäevade raames toimub seminar teemal „Kohutav arhitektuur“, kus peaesinejaks tuntud välisarhitekt Bjarke Ingels omanimelisest arhitektibüroost Bjarke Ingels Group (eelnevalt töötanud arhitektibüroos PLOT) ja teisteks kõnelejateks Eesti juhtivad arhitektid ning arhitektuuriteoreetikud.

Seminari kahepäevane programm pakub nii mõtlemisainet, uusi ideid kui ka lõõgastavat sportlikku ajaviidet.

Osavõtusoovist palume teada anda hiljemalt **14. juuliks** telefonil 6117433 või bussov@arhliit.ee

Registreerimine toimub osalustasu jõudmisel EAL arveldusarvele 10022011720004

Registreerimisel palume teatada transpordisoovist.

KOHTADE ARV ON PIIRATUD!

JUUBILARID

■ Juuli

08.07.2006 – Ethel Brafmann	85
14.07.2006 – Ferdinand Mäll	60
17.07.2006 – Merle Kinks	55
24.07.2006 – Leonid Višnjakov	75

■ August

06.08.2006 – Raal Kivi	60
14.08.2006 – Indrek Puusepp	55
20.08.2006 – Marika Lõoke	55
26.08.2006 – Katrin Etverk	60

■ September

20.09.2006 – Ilmar Heinsoo	55
25.09.2006 – Evi Niineväli	75

TEATED SEENIORIDELE

■ Senioride eestvedamisel korraldatakse suvel/varasügisel kaks suurt üritust:

- 1) sõit Soome, sh Espoo elamumessi külastus (8.-9. augustil)
- 2) EALi maakonnapäevad Põlvamaal (8.-9. septembril)

Täpsem info maakonnapäevade kohta on ära toodud eelnevalt.

■ Seniorarhitektide järgmised kokkutulekud pärast suvevaheaega toimuvad 3. oktoobril, 7. novembril ja 5. detsembril 2006 algusega kell 14.00 Pagaripoiste kohvikus aadressil Vana-Lõuna 37 (kunagine Lutheri vabriku tööliste klubi).

EAL LIIKMEMAKSU VÕLGLASED

SEISUGA 07.07.2006

2002 (850.-, seeniorid 120.-)

Merzin, Ilona
Mäesalu, Ants
Mäll, Ferdinand
Pähn, Ago
Veber, Rein

2003 (1000.-, seeniorid 120.-)

Kaasik, Markus
Lubjak, Ivar
Luhse, Ra
Luup, Rein
Meržin, Ilona
Mäesalu, Ants
Mäll, Ferdinand
Ollik, Jaan
Pähn, Ago
Pähn, Kairi
Püssim, Peeter
Tuhhal, Tanel
Veber, Rein

2004 (1000.-, seeniorid 120.-)

Eljand, Ülevi
Hansberg, Rein
Kaarep, Anne
Kaasik, Markus
Kõll, Hans
Laanemaa, Kirsti (120.-)
Lass, Jüri
Lubjak, Ivar
Luhse, Ra
Luup, Rein
Merzin, Ilona
Mäesalu, Ants
Mäll, Ferdinand
Ollik, Jaan
Oravas, Haldo (600.-)
Palm, Ülo
Pöldme, Janno
Pähn, Ago

Pähn, Kairi
Püssim, Peeter
Rass, Reino
Raudsepp, Maie (120.-)
Raukas, Inga
Renter, Jüri
Ristoja, Erki
Siim, Andres
Smirnov, Kristi
Tammis, Toomas
Taras, Heiki
Tarbe, Tõnis
Teedumäe, Tarmo
Tomingas, Rein
Tuhhal, Tanel
Udras, Mai
Urbel, Emil
Uðnitõkova, Larissa
Valdur, Ilmar
Valk, Veronika
Veber, Rein

2005 (1000.-, seeniorid 120.-)

Alver, Andres
Annus, Maire
Arike, Urmas
Eljand, Ülevi
Elmik, Urmas
Fjuk, Ignar
Grossschmidt, Hanno
Hammerberg, Sirje
Hansberg, Rein
Huimerind, Jaak
Hürden, Riho
Järve, Avo
Järvela, Marko
Kaarep, Anne
Kaasik, Markus
Kaasik, Veljo
Kadarik, Mart
Kasemets, Siiri

Kesküla, Tiiu (500.-)

Kinks, Merle
Kirt-Ende, Kairi
Kisand, Kalju
Komissarov, Koit
Komissarov, Tiina
Kordemets, Merike
Kose, Anne
Kotli, Anu
Kulbach, Anu
Kull, Tõnu
Kõll, Hans
Laanemaa, Kirsti
Laanjärvi, Sverre
Lass, Jüri
Lember, Andres
Lepik, Kalev
Lepp, Loona
Liigand, Ene (300.-)
Lubjak, Ivar
Luhse, Ra
Lukk, Maritsa
Lukk, Toomas
Lume, Mai
Luup, Rein
Lõoke, Marika
Maasik, Aet
Masso, Mia
Meržin, Ilona
Muru, Urmas
Mäesalu, Ants
Mäll, Ferdinand
Mändmaa, Raivo
Nigul, Tiina
Niisuke, Maja
Niitla, Indrek
Nurm, Meelis
Okas, Jüri
Ollik, Jaan
Oravas, Haldo
Orlov, Vladimir

Padrik, Ain
Palm, Eero
Palm, Tõnis
Palm, Ülo
Penjam, Maie
Pere, Peeter
Pikk, Aet
Pöldmäe, Janno
Põllumaa, Uku
Pähn, Ago
Pähn, Kairi
Püssim, Peeter
Raie, Rein
Rajur, Katre
Rass, Reino
Raude, Kuno
Raudsepp, Maie

Rommel, Aini-Merike
Renter, Jüri
Renter, Kristiina
Riige, Silvia
Ristoja, Erki
Siim, Andres
Smirnov, Kristi
Soolep, Jüri
Soosaar, Kiira
Sova, Vahur
Tammemägi, Anu
Tammik, Toivo
Tammis, Toomas
Taras, Heiki
Tarbe, Tõnis
Tiidemann, Jaan
Tomberg, Katrin

Tomingas, Rein
Tuhhal, Tanel
Udras, Mai
Urbel, Emil
Urgard, Helle-Ann
Uðnitõkova, Larissa
Vaarpuu, Neeme
Vaino, Helle
Vainula, Arvi
Valdur, Ilmar
Valk, Veronika
Veber, Rein
Vinkel, Anne
Õun, Aate-Heli
Tork, Lembit
Luik, Karli (250.-)
Valter, Armin (250.-)
Luure, Urmas (250.-)

TÄHELEPANU!

EALi liikmemaksu (1000.- krooni aastas; seenioridel kuni 70. eluaastani 120.- krooni) saab tasuda pangaülekandega EALi arveldusarvele 100 220 117 20004, kood 401 SEB Ühispangas. Maksekorraldusel näidata kindlasti ära maksja nimi. Liikmemaksu on võimalik tasuda ka sularahas Eesti Arhitektide Liidus, Lai 31.